

Inahl weenreis nedela.

Makfa, Jelgawa fanemot: par gabu 1 r. 50 l., par pusgabu 90 l.

Makfa, pahr pafu pefahot: par gabu 2 r., par pusgabu 1 r. 25 l.

Ekspedija: Jelgawa, J. F. Steffenhagen un dekla drufatowa, Rangihferu cela N. 22.

Redakcijas adrese: Jelgawa, Sotaja cela N. 2.

Latweeschu Amises.

Sludinajums nem preti:

Jelgawa, Steffenhagen un dekla drufatowa, Rangihferu cela N. 22; Rihga: Hoerfelmana l. gramatu bod, Wehweru cela N. 6 un J. G. Kapteina l. gramatu bod, Wehweru cela N. 6 un J. G. Kapteina l. gramatu bod, Wehweru cela N. 6 un J. G. Kapteina l. gramatu bod, Wehweru cela N. 6 un J. G. Kapteina l. gramatu bod.

Makfa par sludinajumeem:

8 kop. par slitu rasku rindinu, preefsh-pufe 20 kop.; pahrtulofshana is fwe-fshajm walodahm par brishu.

Latw. Am. war apstellet:

Jelgawa: J. F. Steffenhagen un dekla drufatowa, Rangihferu cela N. 22. — Vepaja: G. M. A. W. o. g. e. d. i. n. g. a. g. r. a. h. m. b. o. d. e. p. e. c. t. i. t. u. s. p. l. a. t. s. q. a. S. i. h. m. a. n. a. R. u. h. j. e. s. g. r. b. o. d. e. J. a. u. n. V. e. e. p. a. j. a. B. a. d. m. i. c. a. c. e. l. a. N. 36. — V. a. u. f. a. t. a. S. t. e. i. n. a. l. a. a. r. t. e. c. t. e. u. n. G. D. P. r. e. n. g. e. r. a. l. b. o. d. e. — T. a. l. f. o. S. i. r. j. e. m. a. n. a. l. u. n. G. T. o. w. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. — R. u. d. o. l. f. a. R. u. d. o. l. f. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. — W. e. n. t. s. p. i. t. T. h. G. A. n. t. m. a. n. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. — F. e. r. d. e. J. D. a. w. i. d. o. f. s. t. a. l. u. n. G. W. a. l. d. r. i. n. a. l. b. o. d. e. — S. a. b. u. J. r. A. r. u. h. m. i. n. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e.

Latw. Am. war apstellet:

Rihga: B. F. H. a. e. r. a. d. r. u. f. a. t. o. w. a. R. a. l. e. j. a. s. e. l. a. N. 3; G. o. e. r. f. e. l. m. a. n. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. W. e. h. w. e. r. u. c. e. l. a. N. 6; J. G. K. a. p. t. e. i. n. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. G. e. l. f. s. R. u. d. o. l. f. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. — W. a. l. m. e. e. r. a. T. r. e. y. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. — W. a. l. f. a. M. R. u. d. o. l. f. a. l. g. r. a. h. m. b. o. d. e. — W. e. j. t. a. m. p. e. e. z. e. m. m. a. h. j. i. t. a. j. e. m. — t. i. t. l. a. b. W. i. d. f. e. m. e. l. a. a. r. i. K. u. r. f. e. m. e.

75. gada-gabjums.

Wisapahribai pastojam, ka Rihga, Leclaja Smilshu cela 9, Bengela nama, esam eerihstojaschi

lauksaimn. maschinu un mahksligu mehslu noliktawu. Lauksaimneeku konjum beedriba Vepaja.

Weza Stendera peemina.

Beetdeen 17. Maija buhs pagahjuschi wesieli fimsu gadi no tahs deenas, kur fawas azis ni muhschu aifwehra tahs wihrs, kuram Latweeschu daudf, daudf poteizibas parahda. Schis wihrs, kura peemian mums peenahfahs ar fittahm firdim zilbinat, ir Gotthards Friedrichs Stenders, faulfs wezais Stenders. Gan wina wahrds neubhs muhsu zeen. Iostajume nekauds fwechfahs. So netif ween wina pehznahzeji wehl muhsu starpd dshwo un darbojahs, netif ween wina garigas un laizigas dseefmas wehl bfeedam basnizahs, skolas un mahjas, netif ween wina rakstus wehl schur tur fastopam, — bet ari wina wahrdun alkahsch min wifur tur, kur ir runa par Latweeschu garigahs attihstibas fahfumeem un pamateem. Tatzchu ne itweenam buhs finams, zik daudf weza Stendera wahrds ihst nofihne Latweeschu attihstibas wehsture, zik leeli ir tee darbi, lo winsch Latweeschu laba paswahdajis, pirmahs modinadams wina firdis dskatas juhtas, pirmahs zilbinadams wina prahtu us augstakahm gudribahm, pirmahs wineem rahdibams zetu, ka wineem buhs palikt par — ihsteeem zilwekteem.

Bet eekams tuwal apstotam weza Stendera nepelnus, eepafshimees zit nezik ar wina dshwes-gahjumu. Wina garais un raibais muhschs fwechfahs gandrish wifam 18. gadu-finteniim zauri. Winsch zehlees no wezu wezas mahzitaju dshintahs, kuras zilstehws dshwojis Hollahdija un no tureen 16. gadu-fintena otdr pufe aifgahjis us Braunschweigas walstina. No 17. gadu-fintena widus Stenders atronam Baltijas mahzitaju pulka. Ta ari muhsu weza Stendera tehws Hermans bij mahzitajs Raszchu muhsch Augsch-Kurfeme. Tur 27. Augustd 1714. gada peedfima Gotthards Friedrichs Stenders, zetortais no sawu wezaku fesehem behrneem. Wina tehws bij pahris gadus agraki zaur ugunsgrachtu sandejis wifu sawu mantibu un ari sawu leelo gramatu krahsjumu. Tatzchu tas wina newareja kawet mahzit sawus behrnus tanis sinibahs, kuras winam pahscham bij tik mihkas, it ihpafchi wezajahs walodahs. Bee tahm

winsch peeradinaja it ihpafchi Gotthardu, kura bahagatahs gara dahwanas winam nepalka apsehptas. Tatzchu titlab tehws, ka ari mahje par wifas gudribas eefahjumu tureja deewahijashanu un tahda gara andfinaja ari sawu dehtu, lidamit zaur tam fitru pamatu wina nahfoshai dshwei.

Tahlaho mahzibu muhsu Stenders dabija fahda tolait koti isflaweta fkold Subates meefstina, kur ari jo daudf nodarbojahs ar wezajahm walodahm. No tureen winam zeshch gahja us Wahzijas augstskolahm, kur winsch sindeja deewahrdun sinibas, wisilgati Jena un Halle. Toreif Wahzu teologi fadalfahs diwahs schtirahs: weena pufe ihpafchi skatijahs us tizibas mahzibahm, ka tahs buhtu tihras un nesagrostahs; otdr pufe turpretim par to swarigato leetu tureja tizigo dshwi, prahtja, lai ta buhtu pilniga, fwehta. Stenders eepafmahs ar abahm pusehm un no abahm pusehm lo preefsh jewis mahzjahs; tadeht winsch sawa turymaka dshwe gahja pa widus zetu, weenada augstuma turedams skaidru mahzibu un kriptigu dshwojashanu, reisa zeusdamees pehz prahta attihstibas un pehz firds isglitihbas.

Wairat par trihs gadeem ahreemes mahzjeees, Stenders pahrnahja atpataf dshinteni un sabija te wispirms gandrish 3 gabus par mahjuskolotaju Leel-Behrstelt. Walas brighschd winsch pais isglitohjahs tahlat, un te wina dedfahs gars it fewischti pekehrahs lahbai winam lihst tam gandrish pawifam fwechjai sinibai, proti matematikai (rehtnashanas mahkslad). Te Behrsteel winsch ari fahla jau mest azis us Latweeschu dshwi.

No Behrsteles Stenderu aiginaja us Jelgawu par preefshneela palihgu pilsehstas fkolad, tas tolait bij augstala mahzibas eefstahde wisa Kurfeme. Jelgawa winsch pawadija 2 gabus un apprezeja Schreimes nelaita mahzitaja Braunschweiga meitu, Annu Elisabeti; tpat winam peedfima ari pirmahs behls Alekanders, kuresch ari pahstahms Latweeschu rakfneezibda.

30 gabus wezs buhdams, Stenders no Jelgawas aifgahja par mahzitaju Lindel. Winsch gribeja buht par ihsteeem Latweeschu mahzitaju, tadeht winsch wifupapreefsh gentahs ar Latweeschem labi eepafshitees, mahzidamees wina walodu, klausidamees wina dseefmas, usrahtidams wina gara mantas, wehdodams wina ceraschahs, pedalidamees pee wina dshwes preefsh un behdas. Lindel Stenders fahla ari jau usihtigi strahdat Latweeschu rakfneezibahs druwad. Te winsch faralstija sawu pirmo Latweeschu dseefmu: „Mahms laiks pehz pehrtona breefmas“; te winsch palihdseja superintendentam Daumanim idor jaunw Latw. dseefmu gramatu, pahrlabodams un no jauna fazerebams basnizdseef-

mas; te ari winsch jau eefahla daschus no faween leelakateem darbeem.

8 gabus Lindel nobshwojis un behsot breefmitiga uguns-grachtu wifu sawu mantibu sandejis, Stenders aifgahja par mahzitaju us Scheimi. Schai plashahja draudse amats bij daudf genhtahs; ihpafchi tahlahs braunshanas grania Stendera meefas spehstus. Turklajt winsch nerina tahlat nodarbotees ar Latweeschu rakfneezibu un nobeifda peemehram sawu Latweeschu grammatiku. Pahrpahletee meefas spehsti behsot ihfika; diwi mehneschus winsch saguleja us gruhstas flimibahs gultas, no kuras winsch tilfo pezegehlahs. Iwsefelojees, Stenders eefahot gribeja peenent weeglaku weetu Wirzawd; bet peepesch apdomajahs un nolehna mahzitaju amatu pawifam atneft un dootees us ahrtjemem.

Melhdseja nelo draugu eekomas. 6 gabus Schreime fahjis, Stenders ar fawejeem dewahs us Wahziju un apmetahs wispirms Helmskadttes pilsehda, sawa tehna tehnu dshinteni Braunschweigas walstina. Te winsch nodarbojahs it fewischti atkal ar sawu eemihloto matematiku. Winsch kluwa zaur dascheem rakfneem tureen lalkrahtids pahstahms Braunschweigas leelherzogam un pagatawoja preefsh ta ar pahcha roku prahtu globu (semes lobi). Jan pehz fahda gada leelherzogs Stenderu ezechla par uule dibinatahs realfsholas preefshneeku Rudnigshinterd. Te nu winam atwehrahs plashch darba laufs; bet winsch nepeemirja ari sawu mawo dshinteni un Latweeschus: te winsch lika drufat sawu Latweeschu grammatiku un fahla rakfrit „pafakas un fahstus“.

Igi Stenderam nebij lemtis us weetas palikt. Bentigi sawa amata rihlobamees, winsch fahndrahs ar fshlas walbi, kura mihleja wezahs buhschanas un lita Stenderam wifadus fshkehshchus zela. Treschahja gada winsch no sawas weetas atfahjahs un dewahs atkal fwechshana, wispirms us Hamburgu. Te ihu laitu pawadijis, winsch dabija geografijas profesora weetu Kopenhagene. Toreifshais Dahnun lehnischs Friedrichs V. bij leels finibu draugs un Stenderu winam bij eeteizis Kreewijas sultrahs barons Korffs, bijis Behrburgas finibu akademijs preefshneeks un dshinis Kurfemneeks, kuresch Stenderu pahna. Kopenhagene Stenders eenehma koti zeenitu fahwofki un Korffs winam bij ihst draugs. Stenders te faralstija daschus finifshus rakstus un us lehnina wehshchanos pagatawoja mifshgu globu, fahdas 23 pehdas zaurmehtd.

Tatzchu no liktena tik bandf apfahrt fwaiditahs wihrs newareja ari schini weeta ilgi palikt. Tatzfshahs karich stary Dahniju un Kreewiju un pagatdam eerihloto geografijas profesora weetu atkal at-

zehla. Ar gruhju firdi Stenders schlihras no Kopenhagenees un no sawa labbara Korffa un dewahs wispirms us Behrburgu, kur winsch tihfahs ar dascheem eewehrojameem finibu wispreem. No tureen, gandrish 7 gabus fwechshana fahjis, Stenders pahrnahja atkal Kurfeme.

Kurfeme winsch nebij aifmifshis, un brish wina eewehleja par Sehripis un Sunafstes mahzita ju. Te nu Stenders nobshwoja lihst muhscha galam un te nu winsch sawa muhscha otdr pufe jo daudf strahdajis preefsh Latweeschem, netif ween ka fawas draudfes uftizams dshwehtu gans, bet jo wairat ka wifas Latweeschu tautas mobnatahs un appahmotahs. Netruhka winam schints zenteendf kreetnu draugu, kuri ar leelu preeku apweiznaja wina rakstus. Pats Kurfemes leelshungs wina tureja augstla zeena un ezechla wina par Sehripis aprinka prahwehtu. Gahajot par fawahm draudfshem, winsch atrada labu draugu Wahrenorofas dshintungad, barona Wofshwinga, kuresch koti ruhpejahs par Latweeschu fsholoshanu. Uftizams pahshs wezuma deenas Stenderam bij wina pahcha behls Alekanders, kuresch ari kluwa tehna weeta par Sehripis prahwehtu, kad tehws wezuma deht no schi amata atluhshahs. Mifhota laulata draudfene wina bij atfahjuschi zaur laizigo nahwi, pehz tam kad winsch ar to bij weseles 40 gabus fahshwojis laimiga lauliba. Ari otdr behls winam bij Kopenhagene miris. Weena meita bij apprezeta Dahnija, otdras diwahs tpat Baltija.

Behz laulatahs draudfenes nahwes, kas Stenderu koti fahreza, winsch bij meefas bandfahrt wahfshch. Bet wina gars palika spirgts un spehzigs ka arweem. Jan is gabus wezs, winsch wehl fazereja otdr daku no fawahm „fingu lufshem“; lihst pahscham muhscha galam winsch nebeifda lafit, gudrot un rakfrit; te winsch fawus agratos rakstus pahrlabofa, te atkal fazereja jaunus. No schi laika usgabajees ari weens it prahws rokrakfsh par afkmitiju jeb fshpeno gudribu, kas grih dshibinat, ka feltu un ziti dahrgi almenit talfami. Tazad schi finiba teel tureta par bespamatigu, pat meefshgu, bet tanis laifsh wina, it ka fahda sehrga, usbruka pahschem wisgudrakfajeem wispreem; tadeht nedrighsham ari sawam Stenderam tik wifaf neim fauna, ka winsch ihpafchi pehdesh muhscha gabds ar scho finibu daudf nodarbojees.

31. un pehdaja dshimshanas deena wezo Stenderu apweiznaja Wahrenbrofahs fsholoni, wina pahcha lo- lojumus, ar fahdu dseefmu, to wina dehts bij tehawm par godu fazerejis. Sirmgalwis bij lihst afarahm aifgrahbis. Pahahja wehl rubenis un feema, tad „pamafarim ichai fankl atnahlot, wezais Stenders, Latweeschu tautai pawafara nejejs, aifgahja pee laifa, kamehr esmu pahrlahpis pahr dshintenes fshegfni, man daudfahs leetas, kas dshinteni noteek, iiti dabigi kluwshahs fwechshadas. Tahlumd war fahdu leetu labaki, bet war to ari fittaki apspreeht, neta tumuma. Sittaki fahdu leetu war tahlumd apspreeht, kad esam no tahs pahrat tahlu neft. Par peemehru atfahlumd waram ehlas topeepfahdu, winas azis trishshahs labahs un fawahs pufes labaf apwehrt, neta kad ehlat esam nofahjushees toti tuwu. Bet tumuma atkal waram leetas fshlumus labaf eeraudst, un ari fshem fshlumameem ir fawo fwar, jo bes fshlumameem neiteek neweena leeta. Ta tad muhsu abu fahwofki preefsh pahrunas toti uoder. Wispahr mehs jau nehstaham us weetas. Dshwe jau ir pahshwiga fshola, kura eefahjamees, iitlihst eerangam fahis pafauls gahjumu, un kuras kuresch behdham, kad nogurshis leekam sawu zela spehli pee fapa malas. Un kuresch zilweh ir sawa lihshilweha, sawa tumala fsholotaja. Ta tad ari mehs pa wezam eeraudam weens otdr fsholoni, weens otdram pahshshim fawus eewehrojumu un fawas domas.

Schorcif paleez fwehts, dahrgahs draug! Lihst ar behdeligu, kas lido us tahlahs dshintenes fshaidofshah feshona ar dewigo rolu pufshotahm ahreem un smarshojoshahm plawahm un dshitalahm, fawem fshugahs labas deenas un agahbajees, ka fwechshane mihst dahsa fshina, kas ari lidigu prom us dshinteni, kad tai buhtu spahrimu, un ka, gara Dewi fshupshidams, pee tahdeem fshaitahs.

Lawa Neerwaldis.

D. .... d Aprila beigahs 1896. g.

Gramatu galds.

Redakcijai pefshutitas fshahdas gramatas: 1. Jelgawas Latweeschu Beedribahs Rakfneezitahs Rodafas V. Rakfni krahsjums. Legendas, pahajinas, pahafad, teikas un fahshimes ainas is Latwijas widzem. I. bur-niza. Jelgawa, 1896. Drufajis G. Allanahs. 2. Situ tautu rakfneeki. III. Argahhajus Rihgas Latw. Beedri. Sinibu Komifshas Derigu gramatu apgad. Rodata. Rihga, 1896. Drufajuschi Kalinisch un Deurshmans.

Paspahrne.

Wehstules draugam is fwechshatnes.

I. Lido, lido mawpunit, Deeps lai fshahm ten fshah! Ut, ir dahpai fshinimai Gribahs lidinat: Kad tai buhtu spahrimu, So tu wehtini, Sen ta buhtu fshchjuh Prom us dshinteni. Pr. Brihshojumees. Mibto Jahni! Schirtees, ja, fshirtees ir gruhit! Schirtees no dshintenes ir gruhit pat tad, kad zilweks pahcha gribahs wadits dodahs fwechshana tur meklet laimi. Bet fshirtees ir wehl daudf, daudf gruhit, kad littenis muhs speesh dot ardeenas pret muhtu grihu dshinteni, eerafshajaj un eemihletai darba weetai, mifshem darba teedreem, fshinigeem draugem. — Kas war apfahstih tahs juhtas, fahdas zehahs un feiht, fahdas plashahs un trakd ka augshahs bangas aifstahinatd juhtd ta zilweka neweerigajd firdi, kam joshchirahs no meerigahs darba weetas, no sawas dahzighs dshintenes, — no tahs weetas, par fawu dshineeki dfeed, ka pot tahs duhmi ir fohdi un ka fwechshane zilweks ir ar meeru liff sawu nogurshcho galwu nepahfshamahs, aushahs nahwes fshchji, ja itikai winam buhtu atkams aifmeegot fshitees us dshintenes duhmektem, is kureem duhmu mahfoni lehni kabhj pret deefim it ka kupls mineto mahju aifshughshanas upuris preefsh fwechshane mibtofshd dshintenes lozektu. Kas war eefstahit fshd nahlamd Odifeja fawilnotd firdi, kuru no meerigajem dshintenes krafshem nozel littenis pahneegta laiwina, kuru fshis pahs beeshi ne-ispromatahs littenis wada us nefinamu semi pee nepahshameem laudim. Bet — liktentim mums neubhs spihiet, lai winsch muhs nefadragatu. Lai gan gruhit ta fahot eefshintates us zetu, tomehr duhschu un zeribu mums neubhs faubet. Ta ir itikai glepwaliba, kad bahdamees atfahst fsho aifshahfni un dootees littena neqahfa. Ari feemas laifa, kad afs, greeshig feemela wehshch fshilfshedams un gaudodams puhsh gar nama pahschem un fshce pahfchi beeshi fahchj aifshchigah faha, mehs, pee fshlahs krahsns preefshdshchch,

domajam, ka nofahim, kad lauka isefim. Bet kad esam apbrunojushees ar wajadshgojeem dshewes gabaleem un nepezeefshamo duhschu, tad, laula isgabjusch un tur wajadshgo darbu strahdadam, neween newofsham, bet pah juhtam finamu fittumu, pee kam muhs fewischti fshda isharita peenahfuma pahfshamahs, fshlahs juhtas. Ar tahdahm domahm, mihstahs draugs, fewi meerinaju, kad preefsh gandrish diwi gadeem man wajadshjeja ahstah dahrgo dshinteni un wajadshjeja dootees plashch tehmijs, kur mani nefagadidja weeglahs deenas. Ar sawu dshinteni zilweks ir pahrat fshprahm fahitsh fawaudfsh. Leefshahs, it ka muhsu firds tuhstohsch fshalkeem neefshameem pawedeeneem buhtu fahfita pee fshahs mihlahs semes un it ka it us fohli, lo fsheram us fwechshani, notruhtu weens no fshcem pawedeeneem un notrihjetu: wifa fshids. Bet tad, kad est eefshdees futa kumelina wedamds plashchahs wahgds, kad futa kumelinsch, no eefshahma rapmi teedams un fshchli fweegdamd, it ka ari winam buhtu gruhit eefshintates us tahlo zetu, arween ahtrah un ahtrah dohdahs prom tahlumd, lihst kamehr tas pahreet weenadidga nomehrotd tegefshand, it ka atfshidams, ka wifa tumulofshahns nelo nelihst; tad ari zelotaja fshid paleel meerigaga, padodotees negrosamajam littenim; tad agralo glehwalibahs juhtu weeta ronahs pahsh-pahfshahshahs; tad ronahs jehiba un pahfshahshahs us to, kas neween walda un wada fshwahnes pee plashchahs dehefu telt, bet ari mafako putnini fshj un weentahfshchaj pukitei dod tahdu grejnumu, ka to war apfahstah bagatafahs lehnisch. Un jo tahlat teekam no dshintenes, jo meerigaga paleel zelotaja fshid. Kamehr wehl wagond aifshon pahshshamahs fshanas un redfamas eerafshahs fejas, kamehr fshid wehl alashch kawejahs pee mihlahs dshintenes, domas lihst pee tahlajeeem rahceem un draugeem, prahsh fawo fshajni lihshigu tam, lo fawo zilweks, kas sem fshajas dehefs, aushuma purinatid, behsot eemidish. Bet tad nahf fwechhi apgabali. Pahshshamee istahji. Pahshshamahs fshanas nomirsh. Wagond eedruhmehjahs fwechhi laudis. Preti stan fwechshah fshanas. Pee wagona loga peefshahjee, zelotajan wehl reif usflawshahs mihlahjam fshanam un gara amadahs no eerafshamee zilwektem, kuresch tur fahgahdu pahshshamee, aifshwahmi tod prom us weenmehr pilno un weenmehr mainojshchds dshimes itigu. Pa tahm fshprahm futa kumelinsch ari atpuhtees un, lehni eefweegdamees, rishcho sawu zetu

meera wina faulē. Jhu laiku wahrdīs, wiſch aismja 17. Maijā 1796. g. u muſchibas duſu, gandrīs 82 gadus wez. 21. Maijā wina paglabaja Sunaktes baſnizās fapōs. Pūhſtin ſapluhda bebru weſi no tuweenes un taheenes, gan aizinati, gan neaizinati. Pēe ſabrta djeodaja aiſgahjeja paſcha ſazeretas bebru dſeemas; neſeji bij ſatweeſchu ſaimneek. Uf Stendera ſapa Wolſchwingu dſimta lita uſzelt pekleu afmena ſtabu, uſ kura pehž Stendera paſcha grlbas rakſiti ſchee wahrdi: „ſchee aprakts Goltthards Friedrichs Stenders bſ. 1714. g. mir. 1796. g. ar ſawu gaſpaſchu. Batwis.“ Wehlat peklitis kloht latinu walbā: „Ar ſawu dehlu Alef. Jahni Stenderu, teſhwa zeentgu.“

(Turpmat beiguams.)

No ahrſemehm.

Netik ween wiſa Ēropa, bet ari eewehrojama- taſh Aſijas un Amerikas walſis ſhīnis deenās ar wiſleelako nimanību raugahs uſ firmo ſkreewijas galwas-piſheſtu Maſkawu, kur jammais Jars līks waro ſkroni uſ ſawu ſwalbido galwu. Ap Maſkawu ſhīnis deenās wiſwairat groſahs laikrakſtu ſinas un laukſu rinas. Tur ir pulzejuſhees un wehl pulzejahs gan ſweſchi walneeki paſchi, gan wina augſti radineeki un ziti augſti ſuhtai, gan ne- ſtattamā pulkā daſchabi priwatizlweki no wiſahm paſaules malahm. Gan neweendōs zītōs ſwehtlōs wehl nebuhs ſapulzejuſhees tīk daubis augſtu weeſu, tā uſ ſkronſchānas ſwehtkeem Maſkawā. Kas wi- ſus ſchōs weeſus ſauz uſ taſhlo Maſkawu? Waj to dara ſwehtlu neſtredetais greſnumis un ſpoſchūms ween, par taſhdu gaſdōjuſi pati ſkreewija? Nē, taſ ween neſpehtu ſkronſchānas ſwehtlūs padarit par taſhdu no wiſas paſaules tīk leklīki līdſſwīnetu noitlumu. Maſkawas ſkronſchānas ſwehtli tabehē tīk leklī, ta toſ ſwīn leelā, warenā ſkreewija, kura ihpaſchi pehbeidōs godōs eeguwuſi tīk augſtu ſta- h-wokli wiſu zitu walſtu ſtarpā. Wiſas walſis ſte- dſahs ſkreewijai winaſ goda deenā iſrahbit ſawu augſtu ſkreewijānu, un netik ween taſh, kaſ ſkre- ewijai ir draubſigās, bet ari taſh, kaſ winaſ poli- tiſas laukā ir ſchīnirīhſcham preineezes, tā it ſe- wiſchti Anglija. Ari Anglu awiſes atſiſti, ta wi- ſas walſis tagad weena par otru zenſchahs iſrahbit ſawu zeeniſchānu un godbīhju preeſch ſkreewijaſwaras.

Frantzija ſhīnis deenās wiſai juſimigi godina- juſi Winaſ Majefetei Keiſareni-Mahti, kura ilgaku laiku uſturejahs Frantzijas deenwītēs. Kad nu wina deewahs zefā uſ ſkronſchānas ſwehtkeem, tuwakajā ſtanzijā bij ſapulzejuſhees leeli laukſu bari, kuzi Winaſ Majefetei ar gawilehmu apſweija, ſandami: „Bai dſiſhwo ſkreewija!“ Pats Frantzijas preſidents Jors ar pawadoneem atbrauza ſtanzijā, apſweizinat Keiſarenes Majefetei. Preſidents pawadija Keiſa- renes Majefetei līhbi nahſoſchaj ſtanzijai. — Fran- zijas eekſchligais ſtahn-woklis naw wiſai jauts. Gan jammai miniſterija it apſinigi rīhlojahs un ari teel no daubſeem pabalſitā. Taſchū daubis weetās aug wiſadi nemeera dīhgi, kaſ war nahſamibā at- neſt daubis poſta. —

Auſtrijas Keiſara dſimtu, kura tā tā tā jau daubis behdū zeentſi, Deems atkal bahrgi peemeleſis. 7. Maijā Wiſne pehž ilgatas wahrgſchānas nomi- ris erzherzogs Kahrliſ Ludwigs, Keiſara Franza Joſefa wezakaiſ brahſis, 63 gadu wezumā. Nelaiſis bij toti kreetnis un darbigs zilweſs, kaſ ſawas tehwiſas labā daubis iſrahbijis. Tabehē zaur wina nahwi netik ween Keiſara dſimtu, bet ari wiſa walſis daubis ſandejuſi. —

Sadurſchānāhs ſtarp Auſtriju un Serbiju, par kuru ilgahjuſchā nummērā ſinjom, tā rahdōhs, ta- gad iſlīhſināta. Serbu walbiba wainigōs ſandūſi pēe atbildības un ſtingri ſodijūſi un Auſtrijas wal- diba zaur to apmeerinajuſehs. —

Italeeſcheem Abſinijā tagad it brangi weizahs. Abſeueſcheem wirneeki jau ſaſluſchi līdōt ſaguhſtitōs un ari zitiabi wini iſturalis it peelaibigi. Gemeslī laikam taſ, ta wini ſaſlidojuſchees ar Meneliku un ſawā ſtarpā zaur ſam ſinams wina wara ſtīpri ma- ſināhs. Nejen Italeeſchi atkal eeguwuſchi weenā weenā uſwaru pahre Abſeueſcheem, eeneudami taſhdu no Abſeueſcheem apſargatu ſtīpri apzeetinajumu Ambra-Debra.

Wahjā turpinahs troſnis dehl Keiſara tele- grammas par Sīdēru. Keiſaram jaſird daubis ſīnu pahremetumu. Pēe tam wina wahrdi daub- reiſ tā teel iſtulloti, tā wiſch toſ gan nemas naw domajis. Sīdērs patis ſawā runā aſrahbijis nī tam, ta Keiſars Wiſhelms, wehl prinziſ buhdams, eſot pawiſam zītābi domajis par kriſtigi ſoſialīſmu. — Frantzijas wehſneeks Berliņē Herbetts atlahpees no ſawā amata un wina weetā ezelis Bar- rers. Par ſcho eewehrojamo mainu jau ſen runaja, taſchū iſho eemeſlu grūhti iſſinat. Daſchās awiſes iſpaufch, ta wainigās eſot — ſeewetes. Jammais wehſneeks Barrers līdſchīm bij wehſneeks Schweizē.

No Ruſſas ſalas ſino, ta tur ſahzees leetūs laiks, kaſ drihſ toti traupehs Spahneſchu rīhlo- ſchānos pret dumpineekem. Bīhbi Marta mehneſcha beigaſm Spahneſchi eſot ſandejuſchi 3 brigades generalūs, 3 obrīſtus, 5 wirſleitenantūs, 21 majoru, 69 wirſeekūs, 213 leitenantūs un 4578 unteroſ- ſeekūs un ſaldatūs, pawiſam kopā 4892 zilwekūs. Sandejuſmi ir ſamehri toti leeli. Dumpineeki eſot ſandejuſchi ap 7000 wihrū. Za nu turklat eewehro, ta wiſa ruſneeziba Ruſhā trauzeta, daubis ſaimne- zības un ruſneezības eſpahbes iſpoſtitās, tad gan war eedomatees, ſahds poſts tagad walda Ruſhā.

No eekſchſemehm.

No Pehterburgas, 8. Maijā. Wakariht ſchē atbrauza Winaſ Majefete Keiſarene Marija Feodorowna ar ſawem Augſteem behrneem Deel- ſirſtu Michailu Alekſandrowiſchu un Deelſirſteeni Olgu Alekſandrownu. Augſtee atbrauzejī deewahs uſ Anīſchowa pili. 1/25 pehž puſdeenas Winaſ Majefete Keiſarene aſbrauza līhbi ar ſawu Augſto dehlū uſ Pehtera-Pahwila katedrali, Deewu pecluhgi pēe Keiſara Alekſandra III. kapa. Ap pulſten ſeem Keiſarene un Deelſirſts apmeleja Kaſanas katedrali. Pulſten 10ōs wakarā Keiſarenes Majefete Marija Feodorowna, Deelſirſts Michails Alekſandrowiſchs un Deelſirſteene Olga Alekſandrowna aiſzekoſa uſ Maſkawu. (Kreewu tel. agent.)

No Pehterburgas. 27. Aprīli bija Jeſus draub- des ſtōlā loterijas iſloſeſchāna. Katru gadu ween- reiſ iſloſē daſchdaſchadas gan dahwinatas, gan bahru meitemu paſchdarinatas leetas. Staidrais atlikums paleek preeſch draubdes bahrineem. Teſcham janka un patihlāma leeta ir par ſawcem wiſmaſakajeem braſkeem gaſdat. Un taſhdu darbu Deems ſwehti. To ari ſeſtdeen redſejam: bij dahwata laba teſa leetu, bij daubis daubis bīketu piſzeju gabjuſhees, tā la galu galā bīketu peetruſta. Un neba jau nu beſ pulhineem wiſs padarit. Man preeſs redſet un dſirdeet, ta nemeem paſchi bahru apgahbatai, mahzītājs un baſnizās dome, par leetas labu iſdo- ſchānos ruſpejahs, bet ta ari draubdes lozekli ſneedi peepalīhſigu rolu. Par draubdes aptoſchānu, par taſh labklahjību war mahzītājs un baſnizās dome ruſpēetes. Bet ja nu ſtarp abeem gaſdneekem ze- lahs plaiſma, tad ſekmes buhs maſas, ja pat ne- ſahbas. Peektā Maijā buhs jaunu baſnizās dom- neeku zeſchāna. Bai Deems dob, ta ezelutu taſhdu, kureem pateſi ruſp draubdes labklahjiba. —

Maſkawā, 5. Maijā. Šchodeen pa Nikolaja dſelſſeſchu atbrauza Rīhnas ahrſahrtigā ſuhtneeziba, kara- un ahrleetu miniſteri, pa Maſkawas-Breſtes dſelſſeſchu — Numenijas trona-mantineeks ar lau- latu draubeni, Spahnizās ahrſahrtigā ſuhtneeziba, Japanees ahrſahrtigā ſuhtneeziba, prinziſ Tarlo, Indeeſchu maharabſcha (leelſirſts) ar laulatu draub- deni. Preeſch Numenijas trona-mantineeka bij goda-waktis. Prinzi un prinzeſi ſagabija Keiſara dſimtas lozekli, Keiſara ſwihtas un Maſkawas wal- des ahrſahrtigā, tā ari Numenim ſuhtneeziba. Si- ſung-ſchāngam, Rīhnas ſuhtnim, ſarihkoſis le- liſtu ſanemſchānu Perlowis, ta mahjā wiſch noma- tahs. Mahja ir eerihtota pīnigi pehž Rīhneſchu modes. Suhtna zeſch bija nolaiſis ar pūkehmu; ſinmas preeſchſchēes pafneeda ſuhtnim ſahl un maſi ſelta bēdā ar ſahlſtrauku, kuzeh iſrahda ſuhtna wapeni — biwagahwa puſki.

Maſkawā 6. Maijā pulſti. 1/26ōs pehž puſdeenas, tā Kreewu telegrammu agent. ſino, muſhu Augſto Waldneeku Bahriſ nonahzīs Smolenſkās dſelſſe- ſchānizā. Celams brauzens nonahzīs ſtanzijā, tur bij ſapulzejuſhees leelſirſti, atbraukſchee ahrſemju walneeku jilſchu lozekli, kara-ſpehla un žiwleekſch- ſchu preeſchneeki ihpaſchā nojumā, kuzeh bij taſſiſ- te preeſch Keiſaru Majefetei ſanemſchānas. Ahrſah- tejās eelās un platiſchōs ſtaſhweja beſa laukſu bruſhma, uechhadama par ſtīpro leetu. Brauzena tuwoſcha- noſ pawehſitā dimbōſchi urrā ſauzeeni. Kad brauz- enoſ apſtahjahs, apmetahs Luſumis. Keiſaru Bahriſ iſſahpa no wagonu un tapa apſweizinat no Deel- ſirſta Wladimira. Kad Keiſaru Majefetes bij wi- ſus kahrtſoſchōs apweizimajuſchi, Keiſara Majefete opſtaigaja goda-waktis frontī, ſwinigahs dſeemas „Slawa“ melbijai atſtanot. Pehž tam Keiſaru Ma- jeſetes zeetōs ratōs ar daubis pawadoneem brauza uſ Petrowſki pili; zefā winis ſanehma un pawadija nerimtoſchi urrā ſauzeeni. Pili Wina Majefetes apſweizinjaja leelſirſteenes un ahrſemju prinzeſes. Augſtatee pilsgalma garbīneeki notureja iſhu dee- watalpoſchonu. Wina Majefete Keiſars pawehleja ſwinigo ebrauzeeenu Maſkawā nolikt uſ zetorideenu, 9. Maijā, pulſten 2 1/2 pehž puſdeenas. Tani pa- ſchā deenā ar žewiſchkeem branzeeneem atbrauza Maſkawā Bruhſchū prinziſ Heintrichs un Oldenburgas leelherzogs; Augſtos weeſus ſanemt ſapulzejahs Deel- ſirſti, kara-ſpehla preeſchneeki, Wahzijas wehſneeks un Pawareeſchu ſubitūs ar pawadoneem. Kad augſtee weeſi no branzeena iſſahpa, miſka ſpehleja Wahzu walſis dſeemu. —

7. Maijā. Šchodeen tē atbraukſchi He- ſenes - Darmſtades leelherzogs un Battenbergas prinziſ ar ſawahm laulatahū draubneehm, Dahnu trona-mantineeks, Badenes kronprinziſ, Japaneſchu prinziſ Sadanaru un Württembergas prinziſ Albrechts. Stanzijā bij goda-waktis. Augſtos wee- ſus ſagabija leelſirſti, Keiſara ſwihtā un Maſka- wōs augſtee wihrū. Prinziſi apſtaigaja goda-wakti un peenehma kara-ſpehla preeſchneekūs. Miſka ſpehleja ahrſemju himnas, ſamehr waktis bewa godu. — Pehtera pili Keiſaru Majefetes pulſti. 1/21 pe- nehma Ducharas emiru ar trona-mantineeku un pawadoneem. Emirs pēe pils nonahza ſepuā brau- zeenā. Pirmajōs goda ratōs ar iſchtreem ſirgeem brauza pilsgalma augſtamai, otrōs ar 6 ſirgeem emirs ar ſawu dehlū. Pili emiru ſagabija pils- galma miniſteris, wirſzeremoniju meſtars un hoſmarſchals. Pehž iſha laižina firſts Dolgoruki emiru eeweba Keiſara tabinetā, tur atradahs Keiſaru Majefetes. Pehž apſweizinaſchānāhs emirs pa- ſneeda Keiſarenes Majefetei augſtako Ducharas ordeni no leeleem brikanteem. Wehlat Wina Ma- jeſetes peenehma Ducharas trona-mantineeku. Pulſten

1 Keiſaru Majefeteem ſtaſhbijahs preeſchā Rīhwas ſans līhbi ar trona-mantineeku un augſtamameem. (Kreewu tel. agent.)

Maſkawā, 8. Maijā. Ap pulſten 4 Smolenſkās dſelſſeſchā ſtanzijā atbrauza Greckijas trona-manti- neeks Konſtantins un Bulgarijas firſts. Augſtos weeſus ſagabija Deelſirſti Wladimiris, Alekſejs un Bahwels Alekſandrowiſchi un daſchi ziti Keiſara Nama Bozekli. — Ap pulſten 9 no rihta atbrauza Sīamas prinziſ Šchira un tika ſanemts no Deel- ſirſteem. — Pulſten 4 pehžpuſdeenā eerabahs Sak- ſijas herzogs, Melnālnes firſts ar trona-mantineeku un prinziſ Mirko. — Pulſten puſpezdōs pehž puſ- deenas atbrauza Keiſarene Utraine, Deelſirſts Mi- chails un Deelſirſteene Olga. Keiſarenes Majefetei ſagabija Wina Majefetes Keiſars un Keiſarene Alekſandra, Dahnizās kronprinziſ, Deelſirſteene Ke- nija un Deelſirſti. Keiſaru Majefetei ratūs laudis apſweizinjaja ſtalahm gawilehm. Tad wehl cera- dahs Melnburgas herzogeene leelſirſteene Anaſtaſija Miſailowna un Korejas ſuhtneeziba. Swinigi tika ſanemta Frantzijas ſuhtneeziba ar generali Wuadeſtru preeſchgalā. Generali Wuadeſtru ſagabija Deelſirſts Wladimiris. Miſka ſpehleja marſejeſu. Deelſirſti ſtaſhija Frantzijas reprezentantu kahrtſoſchēem Kreewu generateem preeſchā. Šchodeen Keiſaru Bahriſ ap- zeemoja: Heſenes leelherzogs, Numenijas kronprinziſ, Konautas herzogs, Saſiſchu-Koburgas-Gotas herzo- geene, Koburgas kronprinziſ, Oldenburgas kronprin- zis un Japanees prinziſ Fuſſhimi.

Maſkawā pēe kloſtreem pa ſkronſchānas ſwehtlu laiku, t. i. no 6. līhbi 26 Maſjam, it latru deenu pazeſahſhot, tā „Wald. Wehſtu.“ lajoms, uſ Kei- ſara Majefetes pawehli ar puſdeenas maltiti 5000 no galwas-piſheſtas nabagakeem eedſiſhwotajeem.

Projekts jaunam kanalim ſtarp Baltijas un Melno jūhru eekſteegs no lahda Frantzija Fluransa. Pehž ſchi projekta kanalim ja-eeet no Rīghas uſ Cheſonu un wiſch iſmakſatu 500 milj. franku, t. i. ap 120 miljonu rublu.

Riſchnij-Nowgorodas iſſtahdes atklahſchāna no- litka uſ 26. Maſju. 5. Maijā tur atbrauzis ſinan- tiſchu miniſteris Witte un tirdſneezības departemanta direktors Kawalewſkiſ. Miniſtera kungs 2 deenas ſīhli apluhloja iſſtahdi, kuzas preeſchdarbi jau eet uſ beigaſm. Miniſteris apluhloja ari pīſheſtas iſ- ſtahdes buhweſ, jauno teateri, elektriſto ſtaziju un weefnizās. 6. Maijā miniſteris pedaliſjahs pēe dee- watalpoſchānos, kuru notureja Keiſara Majefetes dſimſchānas deenā, un aſbrauza tad uſ Maſkawu atpata.

No Riſchnij-Nowgorodas. Wiſas weefnizās, kuzas iſſtahdes laika teel atwehrtās, dabu no wal- dibas palīhſību. Wiſleelako pabalſtu, 400,000 rubl., dabu Senſta „Starptautiſkā weefniza“, kura paw- ſam makſajuſi 700,000 rubl. (Herold.)

No Šchimes apſahrtne. Tē ſhīnis deenās paſtrahdātis breſſemjis ſleptawības darbs. Nonah- wetais ir lahdōs turigs ſaimneek J., kuzam peede- reja 2 mahjas Annabales pagāſtā un weenas ſchē. J. paſināhs ar taſhdu ſchānbigu Leiti, Bukeli ſauktu. 24. Aprīli taſ atnahzīs pēe J. un ſtaſhijis, ta daſchi kanni zilweki zehrtot wina meſchu. J. tuhtli nedewees zefā uſ meſchu un Bukelis no wina atwa- dijees. Drihſ pehž tam J., apdomajees, lizis preeſch- ſaimneekam ſirgu ſeglot, lai jaſtu uſ meſchu. Seg- loſot preeſchſaimneekam ſirgs 3 reiš iſrahwees no rolahm un behdīs atpata ſtali. J. to nelo ne- eewehrojis un ſawu preeſchſaimneeku par wina ne- weklību iſſohojis. Tiko J. bijis uſ meſchu aiſ- jahjis, Bukelis atkal eerabees wina mahjās un pra- hjiſ pehž ſaimneeka. Iſdſirdis, ka J. meſchā, Bu- kelis ari deewes turp. Meſchā wiſch tad iſdarjis ſchāufchaligo noſeegumu. Rahds wina radineeks bi- jis pēe tam klahnt un tagad apzeetinātis. Taſ wiſu iſſahſtijis, pēe tam nobeewodamees, ta wiſch pat- ſe-efot J. ne rotas peelizis. Bukelis uſ nogalinatā ſirga aiſjahjis deeflu turp un līhbiſchīm naw wehl ſakerts. A. Majewſky.

Widſeme.

Mahlupes ihpaſchneeks barons G. fon Wolfs Mahlupes pagastam dahwajis 100 rublu preeſch pagasta bibliotekas dibināſchānas. Pagastis no ſa- was puſes dewis 50 rublu. (B. W.)

No Jurjewas. 4. Maijā ſchejeenes unwerſitetes anā Latweeſchu walodas lektorſ Hehlahs Bantēn- baha lgs aiſſahweja ſawu rakſtu „Очерки из истории литовско-латвшакаго народного твор- чества. Параллельные тексты и использование.“ (Sabali iſ Keiſchu-Latweeſchu tantu gara raſchojumu wehſturs. Paraleli teksti un wehtijumi), un uſ ſcha rakſta pamata eeguwa ſahhſchānataſas walobneezības magiſtra tituli. Kadrtigece aponeenti bija prof. Ma- ſings, prof. Betuhoms un prof. Malmbergs; peh- dejais iſpildija ſaſtimuſchā prof. Leo Meyera weetu. Sawā rakſta promowents wiſpīrims ſakrahjis Keiſchu un Latweeſchu dainas ar līhbiſgu ſaturu, un ſawā darba otrā daſā wiſch iſpeht uſ taſm pamatoda- nees ſcho abu tantu ſakaru un radneezības ſaites mitoloģija, walodā un parahſchās. Zaur ſcho darbu ſuibā iſpildits robs, uſ kuru ſawā laika jau aiſ- rahdija prof. Bezenbergers ſawōs „Keiſchu wehtij- ſums“. Bīk noyrolams, darbs iſpeliniees katrā ſinā eewehribu ſuibu wihrū ſtarpā, tā jau uſ to aſrahdija aponeentu kungi, un tā žil dſtrdams iſ- ſahjuſhees pahris toti eewehrojānu Keiſchu-Latwee- ſchu tautas gora mantu paſureji un zeentaji no ahrēenes. A. B.

No Arensburgas. 3. Jaunū 1901. lotaju ſeminars Karnele Sahmu-fala pehž 3. Jaun- ſijas laikrakſtu ſinam 31. Maſā ſwinehs ſawus 25 gadu ſwehtlūs. Pagahjuſchōs 25 gadōs ſemi- naram ir bijuſchi 5 direktori, kuzi wiſi wehl dſiſhwo. Bet tam tur darbojuſhees wehl 6 ziti ſkolotaji. Audſekau ſkolai ir bijis 204, no kureem ſchīnirīh- ſcham 185 wehl dſiſhwi. Deela daſā no wineem at- raduſchi weetu un maſi uſ zeetemes līhbi Pehter- burgai un wehl taſlatu. Wiſi ſkolotaji un bijuſchee ſkoloni teel uſaizinati ſwehtlūs līhbi ſwīnet.

Kurſeme.

No Meſchotnes draubdes. Laikrakſtōs no danſi Latwijas malahm laſam, ta ſrahdneeku truhſti un ſrahdneeku algas zehluſchahs. Taſpats ſinjomis ari no ſchejeenes. Strahdneeku truhſtums tē tīk ſtīpri ſajuhtams, ta tīklab leelgruntneekem, tā maſgruntne- keem ja-iſteek ar maſat gada ſalpeem nēlā līhbiſchīm bija paratſis. Gemesli ſchāi līſimāi teel mineti toti daſchabi un to ſtarpā daſchi ari it pareiſi. Taſchu weena leeta nemas neteek mineta, kaſ ari nereti daubis pēe tam wainiga, ta ſaimneekem eet grūhti ar ſrahdneekem, proti, paſchu ſaimneeku ſiſtā apweſchānāhs ar gab- jejeem. Gadahs ſaimneeki, kuzi ſawus laudis greib riſhot it tā maſchinas, tam naw nebs poſchu prahta nebs juhtu. Ziti zenſchahs daſchadu neezigu eemeſlu dehl notuſpinat algu, atkal ziti bob wahju uſturu. Bet jo daubis ir to, taſ ar ſlīnku, lepru dſiſhwi eet ſawem gahjejeem ar ſlīnku preeſchſchīm par preeſ- ſchu un wirus tīkai ſamaitā. Ja darba deweji no ſcheem mineteem un ziteem ſannumeem wairak ſar- gatōs, tad warbūht wineem nebuhtu ar ſrahdneeku truhſtumu tīk daubis ſakaujahs. A. M.

No Jaun-Auzes. Ka witoſchānai arween ruhtas ſeſas, to nejen pehſiſhwuſjuſchi lahbi ſchejeenes trihš wihrū ſawā raibā zelojumā. — Rahds no mineteem zeloſtajeem eekſlees nauā, ſahzīs ar ſawu beedru palīhſību wairak deenas meelotees pēe ſalda alu- tina u. t. t.; pēe tam iſweidwejuſchi ſlawenahs Bai- ſchu meſta trimpus eſtahdes un nolabuhſchi pat līhbi Moſcheleem, pēe tam nabaga Iopinū atſah- juſchi pēe Wengu peſtahnies, kur tam līhbiſchi iſhji ſajuſti, ta kungeem Keiſchu ſemē labi klahjahs, līhbi peſtahnies eerehdni par wina apicheſlojuſchees un noſuhjuſchi uſ mahjahm. Moſcheleis jantree zelo- taji ſakehrſchēes ar poliziju, kuzā winis apzeeti- nojuſe, un tā ta wini neſpehjuſchi legitimeetes, tad uoſuhjuſe winis uſ ſchānkeem, pēe tam mineti wihrū dabujuſchi juſt Keiſchu wahſas un zitas li- ſtas. Wina laulatahū draubſechem ar pūhlehm beidſot iſdewees wihrinus atpeſit. — Bai zitus no ſchahbas līhmas iſwairitu, tad daſchi ſchejeeneſchi meklē paratſiſ Inghumam, lai weetejo krogu ſlehdī! „Tehw.“

No Randawas. Rahds bruhtigans ar ſawu bruhti bij iſgahjis no Jaun-Randawas ſawus radus apzeemot. Uſ mahjahm nahſot wini newarejuſchi Sabiles meeku aiſneegt un iſſuhgnuſchees naktis mahju lahdās Degeeneku mahjās. No rihta patei- luſchees par naktimahju un zelojuſchi proſjam, tā teiſuſchi, uſ mahjahm. Bet, redſi otrā nakti bruht- gans nonahzīs atpata uſ minetahm mahjahm un notſcheepis lahdus 6 podi galas un wehl zitas lee- tas, lo ween ſpehjis un warejis. Apſagtajeem tu- dah eenaſzīs prahtā, ta ſagli ziti nebuhs, tā taſ wihrs ar ſeewu, kaſ tur par nakti gulejuſchi. Tabehē tuhlin brauza un melleja, kamehr galā taſchū iſde- wahs mineto bruhtes pahri uſjeet. Kad mekletaſi ar uraditlu eegahja wina mahjānu, atrada bruhtes pahri ar ziteem pēe galda ſehſcham un ſagto galu preezigi daubam. Bruhtes pahri apzeetināja, un bruht- gans wehlat ari aiſināhs ta eſot ſahſis, bet wina bruhte ne-efot wainiga. —

Rahds wihrs ar ſawu dehlū no Randawas bi- juſchi Sabiles turgū un wakarā wehlu, no turgus mahjās braudanti, peeturejuſchi pēe Kalnamiſchās Ploſta frogus, lai ſirgs atpūſchahs. Wezais eeli- zees ratōs un gulejis un ari behs eſehbees ratōs, atſpeedees uſ rotu un aiſſnaudees. Bet, redſi, tē ari meſtars klahnt, atgroſcho ſirgu, wofuhſi, lahpj tam mugurā un aiſchaji. Sirgu pehzat uſgahja lahdās 4 werſtis aiſ Randawas uſ rudſu lauka pa- laiku. Ari aiſahjeſis buhs panahſams, jo ſirgu nojuhdſot taſ tur aiſmiriſis ſawu paſtagu, ko ap- ſagtee paſhſit. —

30. Aprīli lahdam Randawas maſmahju ſaim- neekam, pehž puſdeenas nobega wiſas eſſas, tīkai rija ween atklahs. Pats ſaimneeks bij aiſbrauzis uſ Tukumu; dabujis zefā nelaimēs wehſi ſinat un atpataſ pahrbrauzis, wiſch atrada, ta wiſs ir pa- galam. Wina ſeewas tehws, gribedams Iopinūs iſglahbt, eekſtrehjis degoſchā ſtali, ir ſabehſinajis gihmi un rotas. Iſglahba tīkai weenu goteni, trihš gowis ſadega, tāpat aitas, zuhſas un ſiwenti. No drehbehm atklahs tīkai, kaſ bij mugurā. Zaur kam uguns ſehlees, naw ſinams. —

No Jūtſies. Muſhu piſhehtinat Debeſbraut- ſchānas deenā 2. Maijā bij ſawahs, kribſtigam žil- welam reebigs iſſatās. Saſlīte pēe debeſim ſpoſhi ſpīhdeja, wiſi apſahrtējece zefā no gahjejeem un bran- zejeem mudſchet mudſcheta. Taſchū ne uſ baſniju zekſch winus weba, tā buhtu peenahzees, bet uſ tīr- guſ plozi, kur todeem bij tīrgus. No paſcha rīhja tīrgus troſnis, ſirgu ſweeſchāna, laukſu knabe- ſchāna trauzēja ſwehtdeenas meern. Tīrgoſchānāhs, pīrlſchāna un pahrdōſchāna, dīngēſchānāhs, magari- tſchu dīerſchāna ne-apſtahjahs ari par paſchu deewa- kalpoſchānos laiku. Wehlat tad ari wāreja redſet preeſchruſchōs pa eelahm ſtreipitojam un daſchu pat

Peldus weeta Baldonē.

Peldus sefonas atlabšanna 15. Maija un heigšanna 15. Augustā. Māiņa un heigšanna 15. Augustā. Māiņa un heigšanna 15. Augustā. Māiņa un heigšanna 15. Augustā.

Wijas gitas klāstas šinas pašneef pārvaldnece G. Felse-

Teel mellela kurfemneeze,

ma' ar widsēmneeze, kas prot freestī ruma, par deenešmeitu labā mūšā. Tai jāprot wāhrit, maigut un arī lopus kopt. Tūwafas šinas: Французская маа. Лор., станн. Голландия въ м. Муота-Ласпа.

Olandeeschu nelkes

fā ari wifabas wasaras pukes pedabwā B. Voitmana sehllu tirgotawa, Jelgawā, Katolu eelā N 20.

Noworščewa, Plestawas gubernā, isreitejama mūšā

Plotki

šitai latweešceem, 8100 deštinās, laba atoma seme ar 400 deštinu; lehti nolūgumi. Zaidbrakas šinas Wšes wā, pēc Wiedwedewa, jeb Watschīna, pēc Weloschky.

Stams,

kurā atrodas dšheeruu pārbotawa, teel lehti pārbotā. — Tūwafas šinas G. Gaacka šitai weikalā, Jelgawā.

Jauņās Norwegu šikes tagad par šipri pamafinatam zenohm dabon pēc G. Höpfer Behzn.

Seepju atmeni

ar pamahziščanu tā seepes šawhra pedabwā R. Heilsbergs, Jelgawā, pēc turgus.

Košči dšels kapu krušti

daščabā leelumā, ar ispeestem durteem, šitā no 2 rubteem šabot, pēcparšit kruštu pamatu atmeni, daščabi trelini, kružifitā un plahēs ir weenmētr leelā mwehlē dabonami.

Kruštu pamatu atmeni

teel weenmētr pirkti. D. Köhler's, Jelgawā, Leelajā eelā N 35.

Wisteleelā iswehlē dabonami par med-temu jenu daščabi wati, wati lūsturi, ašis un federēs, tā ari kamunas šitā wofšabā. — Rairis šitē pagatawots dards ir glihts un šiprs.

D. Aushkaps,

Jelgawā, Leelajā eelā N 12.

Šinoma gruntšgabalū ar angļu šitū un ogu dārsu. Pēc-prašams Štara eelā N 23, dšheeruu pār- botawā.

Waišlas lopu turgus Jelgawā.

No Kuršemes ekonomistās beedribas isrihtois waišlas lopu turgus Jelgawā taps noturešs 10., 11. un 12. Junijā 1896. Wob'algoščanas pēh der šahabi nošajumi: 1. Pēc god'algas taps šitai pelaiši Jgaunijā, Widsēmē un Kuršemē, tā ari Rannas gubernā aubieti lopi Angleru fugas (tīh'ānu jeb ari kruštoti). Raira jita fuga ir no god'algoščanas islehtā.

Beeteišščanas terminš ir no 1. Maija lihds 1. Junijam. Beeteišščanas formūlarus isšahā un waišabšgas šinas panahšamas pēc weetiģā sekretēra J. Boettchera kungā Jelgawā, Palejas eelā N 38.

Weikala atwehrišana.

Augsti zenitai publikai teel žaur šho šinams barits, tā Jelgawā, Pils eelā, esmu atwehriš fotografisķu darbnizu.

Tā tā mana darbniza us to widspilnigako pēh jaunlaiku prašibam eerihkota, tad apņemos ari katru šhi dailes aroda darbu us to teizamako isdarit. Usņemos ari wifadus palee- linajumus, tā ari nonehmumus no jaw efosčam fotogra- fijam neaprobešotā leelumā us marmora, koka, glah- ses, porzelana u. t. t. Dšhwoktu, dabas ainu un tamlidšfigus šfatus is- daru jo teizami un drihšā laikā.

L. M. Arensteins,

Jelgawā, Katolu eelā N 3, pedabwā:

Bret kōdehm: mastaliun, lamparu, lausforiun, terpentiu, šodu pulveri, šodu papiri, šodu špirtu, India šodu aissarā, Turku piparūs. Preešč māgo- ščanahs: māgāščanahs šahli, Arcunahera šahli, Arcunahera mūtters laugu, Franzenohades purion šahli, preešču atwafu ekstrakt, šhwel- atnu, behrsu pūmpurus, preešču pūmpurus, ahriemes mineral-uhdeni šwaigā šuhrijumā u. t. t. Wifas eškas pēhweš, lausfu un šatāitās, širniš, terpentinu, šaku 20 šortes, šauņišščanas pulveri un šauņišščanas šchidrumu u. t. t. Pēh tam pedabwaju šamu leelo lehgēri šepju, ošehru, oh de šonju, pušderi, šodu širšes, šehmi u. t. t. Wifadas gumijas šprizes, termometerūs, bandāščas, šchlauskas, uhdens mehrosčanas riktus, uhdens mehrosčanas glahses un wifš žits, kas pēc praktištās lausšaimneģi- bas ir derigs.

Ceļš un ahršemes wihnus,

konjaku, rumu un araku, tā ari špirtu un brandwihnu, likerūs, šmalūs šnabjuš, konjaku, rumu un araku, ari tabaku, žigarus, papirofus un hišes dabonami weenmētr pilnigā krašjumā un leelā iswehlē pēc

J. Jakobschua,

Wifās grahmatu pārbotawās war dabušt pirkti: Pafakšas un Stabsti teem Latweešceem par islusteščanu un gudru mahzibu šaraktiti.

No jauna pārbruhloti un waitoti no Wega Šehrpiles un Šonnalktes Wafšitšungā Stender.

Jelgawā eespeests, no J. B. Šteffenhagen, ženiģa Ceļšungā grahmatu špedeja. 1789.

Wifās grahmatu pārbotawās dabonama: Baltijas dāhršā draugs,

jeb pamahziščana, tā daščabi wasaras, šemzešču un pōdō aubšamee šahbi- loščuma šofi un kruhmi šejami, šahbami, pawairojami isšabās, šahdu namōs, lezeļōs un dāhršōs apšojami, tā šahdu nami un lezeļi bušwejami; padomi pagr to, tā jāmi dāhrš, šahleeni, puķu dōbes. — Rairis šitē pagatawots dards ir glihts un šiprs.

D. Aushkaps, Jelgawā, Leelajā eelā N 12.

Jauna Latweešču grahmatā, kurai newajadsetu truhšt neweēnā šaimneģibā: Pamahziščas pēcšaimneģibā lihds ar isheem ašrahšijumeem par lopšotibu un plawu pārbruhlotičanu. Hugo Hermann Meyer — Rīgā, wifadu māšhīnu lehgēris ar daubš šihmejumem un planceem 90 lapu pušes, dabujama katrā leelajā grahmatu tirgotawā, malkā 10 šap. Tirgotawas šahbi adrešes ušdot.

Angļu walodas mahziba

Wafschmahziščanai weegli šaproskami un praktištī šastahdita lihds ar Wāhrdnizu latweešču un angļu walodās no J. Sieberg'a.

Glīhtā, šiprā wahkā ešeeta malkā 1 rubl. J. Š. Šteffenhagens un dehls, Jelgawā.

Dabonama ari Amerikā pēc isdeweja J. Sieberga, 6 Washington St., Cambridgeport, Mass. un Rīgā šefosčās grahmatu pārbotawās: J. Kapteina, Leelajā Pehniun eelā N 10. J. Šchablowsky, Šahruun eelā N 6.

Wefaki pēhkat!

Wifās labatās grahmatu pārbotawās dabonama šchahba šiti teizama grahmatas: Mahju školotajs, jeb: Palihgš wezakeem pēc křištigās behrnu audšma- ščanās.

Datweešču behrnu wezakeem šaraktištis un dahwinatš no D. Platšča. Malkā 50 šap.

Satura rahditāģ:

- Pirmā nodala: Behrna meēģa audšmaščana. 1) Behrna darba. 2) Wēģehrs. 3) Dšhwollis. 4) Štimbas. 5) Šušleščanahs. 6) Šau- auktieščanahs. 7) Wēers — dūna. Otrā nodala: Audšmaščanas lihdseli. 1) Wraudšiščana. 2) Wamāhzi- ščana. 3) Korahščana. 4) Drandščana. 5) Wpolsiščana. 6) Wpohwaināščana. 7) Šobiba. 8) Wabā preeščihime. 9) Wlūhšģščana par behrneem. 10) Wihle- lība. Trešā nodala: Werdināščana — šitumi. 1) Tšhriba. 2) Rāhtlība. 3) Wafšaušba. 4) Wateščiba. 5) Šatģiba. 6) Wšmanība. 7) Tšlība. 8) Wob- pratība. 9) Darbība. Četortā nodala: Audšmaščana deembihščanā. Pēktā nodala: Behrnu darbi. 1) Špehleščanahs. 2) Mahzibas: a. Wē- ligita jeb žigibis mahziba. b. Štahliščana. c. Štatiščanas un runāščanas mahzibas. d. Wēhšmaščana. e. Wēšiminos. f. Wēdāščana. g. Wāhščana. h. Šihreščana un rakšiščana. Šešā nodala: Kā wezakeem šawi behrni us šolu šatāšami. Pēkšlums: Waidagogištis wehštūre. Wēwedums. 1) Wihna — ša- mištās audšmaščana. 2) Wjudia — šahru audšmaščana. 3) Wēšija — šatās audšmaščana. 4) Wēģite — preeštru audšmaščana. 5) Wēģešija — šaitu un juhtu audšmaščana. a. Wēģu behrnibās šaiks. b. Wēģu jāunibās periode. 1. Šeharta. 2. Wēģne. c. Wēģu wihru periode. Šokrāts. d. Wēģu wejuma periode. 6) Woma — audšmaščana preešč dšhmes. a. Womas behrnibās šaiks. b. Womas jāunibās šaiks. c. Womas wihru periode. Šigerons. d. Womas wejuma periode. 7) Wuhdi — Wēma wāhšibās audšmaščana. a. Wuhdi šatās behrni- bās periode. b. Wuhdi šatās jāunibās periode. c. Wuhdi šatās wihru peri- ode. d. Wuhdi šatās wejuma periode. Wifats.

Latpui cewehrosčanai.

Žaur šho daru šinamu, tā es šawā tehjas weikalā turu šehnu no wifam labotam Wafšawas un Šw. Pēteršburgas šehju širnam un prot no Wifauģštaki apštiprinatam beedri- ham: „Tšū-Lun“, Šw. Pēteršburgā, Wrahli R. un Š. Šopow, Wafšawā, Pēter Wotšina dehli, Wafšawā, pašaušes širnas:

Wogan un beedr, Wafšawā, Wifauģštaki wifšgalma šiferantem Wafšli Perlow un dehleem, Wafšawā Wifšgalma šiferanta: Swan Nikolajewištģ Šilippow, Wafšawā.

R. Zannbergs, šem širnas „Tšū-Lun“ (Wihnešču teh- jas bode), Jelgawā, Leelā eelā N 2. Špezial-weitals preešč tehjas, šahšas un žutura. Atšalpārdewejeem pēlnas teša! Šwehtdeēnās weitals šehģts!

Roštwas wraiku šudmalu miltu nogulditawa Jelgawā, Katolu eelā N 4, pedabwā

500 wafšadus dahma wasaras apleekamos un jakas pedabwā par šiti leštām ženam Gottliebs, Jelgawā, Leelajā eelā.

Pāhdodami lab wati us dšels akim, 3 širgu šchī- ras, dšfete un šwari, ar šurēm war šwehri šena un tamlidšģģis preeščme- tus lihds 2 birtawāhm Leelajā eelā N 64 pēc dešera.

Roštwas wraiku šudmalu miltu nogulditawa Jelgawā, Katolu eelā N 4, pedabwā

500 wafšadus dahma wasaras apleekamos un jakas pedabwā par šiti leštām ženam Gottliebs, Jelgawā, Leelajā eelā.

N. Loginowš

Jelgawā, Katolu eelā N 2. Weikals preešč tehjas, žukura, šahšas un šolo- nial-prežen.

Leels lehgēris wifadu šreewijas un ahršemju wihnu, rumu, konjaku, araku, porteru, šnabju un likerū.

Wef tam wešt: tabaka, žigari, papirofi un šchaw- lites.

Špehles šahrtis un krihts.

Kapu pēemineklus no marmora un granita is labatā materiāla.

Leelu krašjumu wifadu isšuguna šapu šuršu šura weenmētr us lehgēra. Wihlehtafas ženas. Akmenu poleereščana ar waiša špehtu us galwoščanu.

M. Brauers, pēc Wanas wāhrtēem, blāfus literatu ša- pēem. (Wēšandra špēkšis N 4).

Šagatawotas un šaušas mahlderu krašfas, ahtri šchuhšiošču pernižu, wifas šortes kopallaku, krihtu un logu šiti un wifabas pinšeles

pedabwā R. Heilsbergs, Jelgawā pēc turgus.

Mana fotografija

Šangšhērn eelā N 6, ir us pilnigako eerihkota. 3 bides par 1 rubli. Špeegelweibģis jāunatās šortes fotografiju papihš wifam portrejam.

C. Šren, Jelgawā.

Rabu šeenū un atahlu pāhdob Fr. Weidemanis, Jelgawā, pēc Wobetes wāhrtēem.

Wifās grahmatu bōdēs dabujams: Semkopja angļu-koku dāhrš,

jeb pamahziščana, tā angļu-šoki no šch- lahūm aubšejami, šotėjami. — Tā šitū jeb mešču šoki šahdami un wehš dābi- žitas derigas mahzibas, kas dāhrju mā- šotājēem un šopejem der šinot. Ar 55 bidehm. Wifšahroja un šaraktiģa Š. Šlewers, šehlu pārbotawās un šota šo- las isšahšneks Durbē. Dira dri- — Malkā 60 šap.

Šprediķu grahmatā Dšhwais uhdens, šo š jaunajēem ewangēliumēem is- šmehtis Latweešceem pašneef

Křištjāhns Dštrne, Rannas draudēs mahzītās. Žena 1 rubl. 30 šap.

Drutais pēc J. Š. Šteffenhagen un dehls. (Tē klāht 2 pēkšlumi.)

11 30 50 70 90 00 20 6

56 119 494 56 54